

(Χουλιάρ.) 5) Ἀκρωβελία, καθόλου τὰ ἀκραῖα τεμάχια τοῦ ἄρτου ἢ ὀπτοῦ τραγήματος Ζάκ. Μέγαρ. Πελοπν. Καλάβρυτ. Μάν. Πάτρ. κ.ά.): Ἀγκωνὴ κόψε μου, δὲ θέλω πρέττα Πελοπν. Θέλω ἀγκωνή, ὅχι μέση Καλάβρυτ. Ἐνῆ, τήγαινε νὰ γιουρέψης μιὰ ἀγωνή νὰ περάσωμε σήμερις (ἀγωνή = ὀλίγον ἄρτον) Μέγαρ. Συνών. ἀγκώνι.

ἀγκώνι τό, ἀμάρτ. ἀγωνί Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκωνή.

Ἀκρωβελία, καθόλου τεμάχιον ἄρτου: Δῶσ' του ἓνα ἀγκώνι ψωμί νὰ πάη κατὰ ποῦ 'στράφει (ἀστράπτει). Συνών. ἀγκωνή 5.

ἀγκωνιάζω (I) Ζάκ. Ἡπ. Παξ. Σέριφ. — ΝΠολίτ. Παραδ. 1,605 ἀγωνιάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀγωνιάζω Πελοπν. (Λακων.) ᾠγωνιάζω Πελοπν. (Λακων.) ἀγκονιάζω Ἡπ. (Χουλιάρ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκωνή. Παρά Τιμαρ. 4,72 (ἐκδ. Ellissen) ἀναγινώσκειται «ἐγγωνιάζει μακράν που πάσης συγχύσεως ... ἀπὴλλαγμένος». Τοῦτο ὁ FHaase νομίζει πεπλασμένον ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, ἀλλ' εὐρίσκεται καὶ παρ' Εὐσταθ. Opusc. 250,24 ἐγγωνιάζοντες. Ἴσως παρ' ἀμφοτέροις εἶναι ἐξελλήνισις τοῦ ἀγκωνιάζω.

Α) Μετβ. 1) Θέτω, τοποθετῶ εἰς γωνίαν, παρὰ τὸν τοῖχον, καθόλου ἀγκουμπίζω που Ζάκ. 2) Ἀπωθῶ οἶονεῖ πρὸς γωνίαν, καθόλου ἀπωθῶ, στενοχωρῶ Ζάκ. Ἡπ. (Χουλιάρ. κ.ά.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Παξ.: Τοῦ ᾠδωσε μιὰ ποῦ τὸν ἀγκώνιασε μέσ' 'ς τὸν τοῖχο Ζάκ. Τὸν ἀγκώνιασαν τὰ παιδιὰ τὸν μπάριμπα κι δὲ φτάβ' νὰ φάη Χουλιάρ. Τὸν ἀγκώνιασα 'κεῖ ποῦ παίζαμε καὶ τοῦ ᾠδωσα γροθῆς Παξ. Μουρέ, πααίνετε παρᾶζω, γιὰτὶ μ' ἐγωνιάσετε καὶ θὰ σκάσω! Ἀπύρανθ. Ἀγωνιασμένος εἶναι μέσα μέσα καί, ζεσταίνεται (καθισμένος εἰς τὴν ἐστίαν παρὰ τὴν γωνίαν κτλ.) αὐτόθ. || Φρ. Τώρα θὰ σ' ἀγκωνιάσωμε 'ς τὴν μάτσα! (θὰ σὲ ξυλοκοπήσωμεν) Σέριφ. β) Στενοχωρῶ ἠθικῶς, ἐπιβάλλομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ἀγωνιαστὴς ποῦ 'σαι, τὸ νοῦ σου χάνεις ν' ἀγωνιάζης! 3) Διαγράφω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰς γωνίας τῆς μελλούσης νὰ θεμελιωθῇ οἰκίας, γωνιάζω Ἡπ. (Χουλιάρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀγκώνιασι καλὰ νὰ μὴ γέν' στραβὸς οὐ τοῖχους Αἰτωλ. Ἀγκώνιασαν οἱ μαστόρ, τό 'χ'νι νὰ ρίξ'νι θιμέλια αὐτόθ. β) Κτίζω τὴν γωνίαν, θέτω λίθους ὥστε νὰ σχηματισθῇ ἡ γωνία τοῦ οἰκοδομήματος Ἡπ. (Χουλιάρ.): Δὲν εἶ ἀγκωνιάεις καλὰ τὰ λ'θάρα, μάλιστα.

Β) Ἀμτβ. 1) Κάθημαι εἰς γωνίαν, σκέπομαι που, ἵνα προφυλαχθῶ ἀπὸ τῆς βροχῆς ἢ τοῦ ἀνέμου Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.): Ἀγκώνιασα κι τρώμαξα νὰ ζισταθῶ Καλοσκοπ. ᾠγωνιάσω ἐδὰ πὰ νὰ περάση ἡ βροχὴ Λακων. Μ' ἔπιασ' ἡ βροχὴ κι δὲν εἶχα ποῦ ν' ἀγκονιάσω 'λότιλα Αἰτωλ. β) Μεταφ. εὐρίσκω καταφυγὴν, προστασίαν Στερελλ. (Αἰτωλ.): Δὲν ἔχον ντίπ ποῦ ν' ἀγκονιάσω (ντίπ=καθόλου). 2) Κρύπτομαι Πελοπν. (Λακων.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

ἀγκωνιάζω (II) ἀμάρτ. ἀγωνιάζω Σύμ. ᾠγωνιάζω Σύμ. ἀγκωνιάζω Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκωνας.

1) Ὡθῶ διὰ τοῦ ἀγκῶνος, νεύω ὠθῶν τινα διὰ τοῦ ἀγκῶνος, ἀρχ. «ἀγκῶνι νύσσω» Σύμ.: Ἀγούνιασε τον ᾠ σωπίαση. Ἐγούνιασε τὸν δεῖνα (ὠθησε διὰ τοῦ ἀγκῶνος τὸν δεῖνα). Τὸ σκλαβὶ γούλον τὸν ἐγούνιατσε. Συνών. ἀγκω-

νιάζω. 2) Μετρῶ κατ' ἀγκῶνας (ἐπὶ ὑφάσματος) Πόντ. (Κερασ.): Ἀγκωνᾶσμένον παννίν. β) Ποιῶ ἀγκῶνας (ἐπὶ νήματος) Πόντ. (Κερασ.): Ἀγκωνᾶζω ράμμαν-πομπάκιν (βάμβακα). Ἰδ. ἀγκωνας 4.

ἀγκωνιάρικος ἐπίθ. Ἰόνιοι Νῆσ. (Ζάκ. Παξ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκωνή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάρικος.

Ὁ ἔχων κατ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν ἐσχάραν, ἐπὶ ἄρτου ἐνθ' ἄν.: Νὰ σοῦ δώκῃ ἓνα ψωμί ἀγκωνιάρικο, καλὸ Παξ. || Παροιμ. Ἀγκωνιάρικα ψωμιά, ἐν' ἀτ' εἶ ἄλλο χῶρια τους (ἀπόφευγε καθόλου τὸν μετ' ἄλλων συγχρωτισμὸν) Ἰόνιοι Νῆσ. Πβ. ἀγκωνή 5, ἀγκώνι.

ἀγκώνιασμα τό, (I) Ζάκ. Ἡπ. (Χουλιάρ.) Πελοπν. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀγκώνιασμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκωνιάζω (I).

1) Ἡ ἐν γωνία ἢ παρὰ τὸν τοῖχον τοποθέτησις Ζάκ. 2) Ἡ πρὸς τὴν γωνίαν ἀπόθησις, καθόλου, ἀπόθησις πρὸς τινα τόπον Ζάκ. Ἡπ. (Χουλιάρ.) Νάξ. (Ἀπύρανθ.): Ὡ Θεὲ μὸ, 'ναν ἀγκώνιασμα ποῦ τοῦ κάμαμε μέσ' 'ς τὸ καδοῦνι, ζοῦμι τὸ βγάλαμεν, ὅχι ἀστεῖα! Ἀπύρανθ. Συνών. σπρώξιμο. 3) Καταφύγιον, σκέπη βροχῆς ἢ ἀνέμου Πελοπν. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἐβριχι πολὺν κ' ἡῦρα ἀγκώνιασμα κι φυλάχ'κα Αἰτωλ. β) Μεταφ. προστασία, ὑποστήριξις Στερελλ. (Αἰτωλ.): Αὐτὸν τὸν ἀνθρουπου τὸν ἔχονμι ἀγκώνιασμα ᾠδω ποῦ εἵμασι. 4) Ἡ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διαγραφὴ τῶν γωνιῶν καὶ ἐν γένει τῆς κατόψεως τῆς μελλούσης νὰ θεμελιωθῇ οἰκίας Ἡπ. (Χουλιάρ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Μέσ' 'ς εἶ ἀγκώνιασμα εἶναι οἱ μαστόροι Αἰτωλ. β) Ἡ κτίσις τῆς γωνίας Ἡπ. (Χουλιάρ.)

ἀγκώνιασμα τό, (II) ἀμάρτ. ἀγκωνᾶσμα Πόντ. (Κερασ.) ᾠγκώνιασμα Σύμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκωνιάζω (II).

1) Τὸ διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἀπωθεῖν ἀσθενῶς καὶ κρυφίως ὅσον διὰ νὰ νεύσῃ τις Σύμ. Συνών. σπρώξιμο. 2) Ἡ κατ' ἀγκῶνας μέτρησις ὑφάσματος ἢ νήματος Πόντ. (Κερασ.) Πβ. ἀγκωνας.

ἀγκωνιασμός ὁ, ἀμάρτ. ἀγωνιασμός Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκωνιάζω (I).

Στενοχωρία, συμτύκνωσις: Eld' ἀγωνιασμός τὰ σπύθια 'πὰ 'ς τὸ χωριό, τό 'να σπύθι 'ναι χτισμένο ἀπάνω 'ς τὸ ἄλλο.

ἀγκωνιαστὴς ὁ, ἀμάρτ. ἀγωνιαστὴς Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκωνιάζω (I).

Ὁ ἀπωθῶν, ὁ συμπιέζων, ὁ στενοχωρῶν: Ἀγωνιαστὴς ποῦ 'σαι, τὸ νοῦ σου χάνεις ν' ἀγωνιάζης!

ἀγκώνιαστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγκώνιαστος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *ἀγκωνιαστός < ἀγκωνιάζω (I) τοῦ ἀρκτικοῦ ἀ προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Πβ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ὁ μὴ ἀγκωνιασμένος, ὁ μὴ συμπιεσθεὶς που: Ἀγκώνιαστος εἶμαι ᾠ πὰ ποῦ κείτομαι.

